

âld Barradiel

Jaargang 11 januari 2013

ISSN: 2211-3339

FAN EIGEN HIEM

Allereerst wensen wij u een goede gezondheid toe in het nieuwe jaar en dat u weer mag genieten van de historie van de oude gemeente Barradeel.

Hartelijk dank voor de positieve reacties wij hebben ontvangen naar aanleiding van het decembernummer van Ald Barradiel. Enkele uitspraken: keurig verzorgt, veel lees genot, mooie artikelen, met plezier gelezen, ga zo door.

Het is een 'poepetoer' om een boekje te maken met voor iedereen leuke en interessante artikelen. Het boekje is nog maar net verzonden zo lijkt het wel, en dan is er weer de opgave om de eerste nieuwsbrief van 2013 te vullen. Bij deze nieuwsbrief zit ook de uitnodiging voor de diapresentatie van de heer Jan Fennema uit Blija.

MEDEDELING PENNINGMEESTER

De penningmeester deelt mee dat de contributie voor 2013 geïntegreerd gaat worden.

Leden die de penningmeester hebben gemachtigd hoeven geen actie te ondernemen.

Het lidmaatschap van € 15 wordt binnenkort automatisch geïncasseerd.

De andere leden worden bij deze opgeroepen € 15 van hun rekening over te boeken naar het bankrekeningnummer:

32.55.38.271

t.n.v. Oudheidk. Ver. Barradeel

Alvast heel hartelijk dank voor uw medewerking.

IN HET NIEUWS 60 JAAR GELEDEN

In het begin van het nieuwe jaar van 1953 zou de raad van Barradeel zich beraden over de plannen tot demping van de dorpsvaart in Oosterbierum. Aldus de Leeuwarder Courant uit die dagen. Het vaartgedeelte, lopende van de brug in de hoofdweg tot de noordgrens van het dorp, werd niet meer gebruikt als vaarwater en leverde, door verwaarlozing, gevaar op voor de volksgezondheid. Het was dus méér dan noodzakelijk, dat aan die onhoudbare toestand op korte termijn een einde zou worden gemaakt. Reeds eerde was nagegaan of aan uitbaggeren de voorkeur zou worden gegeven. Om de moeilijkheden afdoende de kop in te drukken was eigenlijk de oplossing om de vaart te dempen.

Door de goede medewerking van de eigenares van een aan de vaart gelegen perceel bouwgrond kon in de buurt van het object de voor de demping benodigde aarde worden afgegraven.

Bij de herziening van het uitbreidingsplan voor Oosterbierum is toen ook rekening gehouden met de aanleg van een wegdek over het te dempen gedeelte van de vaart. In verband daarmee zijn ook nieuwe erfafscheidingen aangebracht. Een goede riolering heeft de 'reinigende' taak van de vaart overgenomen.

De dorpsvaart van Oosterbierum; een gevaar voor de volksgezondheid.

Bron: Leeuwarder Courant 19 januari 1953

BEGRAFENISRITUELEN

Jelle Cramer (1910 – 1983) uit Oosterbierum heeft een aantal historische herinneringen op schrift vastgelegd. Hieronder een artikel over begrafenisrituelen.

De doden worden thans nog door acht dragers op een baar naar hun laatste rustplaats gedragen. Moest vroeger een dode van ver komen, dan gebeurde dat in een lijkkoets, getrokken door één of twee paarden, die gedekt waren met, tot op een halve meter van de grond reikende, zwarte kleden. Vanaf b.v. de zeedijk gebeurde dat op een "haeiwein". Nadat het lijk enkele uren voor de begrafenis de consistorie was binnen gedragen, werd het daar op schragen voor de drie kisten geplaatst. Ook nu nog wordt de klok geluid bij de begrafenis maar van de, uit de vroege oudheid stammende gewoonte om het lijk tweemaal om de kerk te dragen en dan nog een rondgang zonder de baar, is men van afgeweken.

Evenzo van de oude regels van het volgen. Het was een vaste gewoonte dat achter de baar de predikant liep met vlak daarachter de naaste mannelijke familieleden en achter alle mannen de vrouw van de predikant, de naaste vrouwelijke familieleden en genodigden. Alle vrouwen droegen een sluier.

Begravenis is Oosterbierum

De mannen zowel als de vrouwen waren in zwarte rouwkleren en liepen niet naast maar achter elkaar. Na het begraven kwam men in de consistorie samen, waar drie lange (avondmaals)tafels gereed stonden. Men gebruikte thee met een soeskrakeling. De predikant las een gedeelte uit de bijbel en sprak naar aanleiding daarvan een woord van troost tot de nabestaanden. Gezongen werd er niet. Op de vraag of er iemand was die nog iets wenste te zeggen, herinner ik mij dat dit bijna altijd door een ouderling werd gedaan. Dat waren toen nog Jelle van der Veen en Jetse Visser.

De familie van de overledene ging daarna nog een vastgestelde tijd in rouw. Toen mijn moeder stierf was ik 14 jaar en voor mijn gevoel is het wel een jaar geweest dat ik met een brede zwarte band om de arm heb gelopen. Gelukkig maar dat dit niet meer de gewoonte is. Dat de rouwdiensten, die tegenwoordig bij begrafenissen gehouden worden, stijlvoller zijn, zullen velen het met mij eens zijn. In de 19de eeuw heeft men jarenlang het doodskist- of leedkleed, zoals het ook werd genoemd, gehuurd van Sijbren Y. Visser voor 50 cent per keer. De laatste keer dat het genoemd wordt in de diaconieboeken is in 1849 met het begraven van Hein Ypkas Posthumus.

AQUAREL UIT 1930 IN HET KLEIN

In de zomer van 2012 was ik op een markt waar overwegend verzamelaars stonden. De verzamelingen bestonden uit Brabantia producten, stripboeken, oude wekkers in allerlei soorten en vormen en prentbriefkaarten en nog veel meer. Te veel om op te noemen.

Zo'n markt is voor mij een lust om te sneuven, maar dan vooral tussen de oude prentbriefkaarten. Bij één van de kramen viel mijn oog op een wel heel bijzonder klein kaartje van 70 - 50 mm. Tussen alle spullen zag ik het liggen . . . want als oud Minnertsgaaster herkende ik het beeld op het kaartje meteen. Bij één van de kramen viel mijn oog op een wel heel bijzonder klein kaartje van 70 -

50 mm. Tussen alle spullen zag ik het liggen . . . want als oud Minnertsgaaster herkende ik het beeld op het kaartje meteen. Dat is niet zo verwonderlijk als je zo langzamerhand ruim 350 oude prentbriefkaarten van het dorp bij elkaar hebt gezocht. Op een aantal van die oude prentbriefkaarten staat ook de oude ophaalbrug die ook op dit kaartje staat. Het kaartje is een zogenaamd albumplaatje. Deze plaatjes werden cadeau gegeven bij bepaalde producten. De Verkade-albums zijn wel de meest bekende plaatjesalbums. Dit plaatje hoort thuis in het plaatsjesalbum van Bussink's koekfabriek uit Deventer. In 1930 kwam het 4de deel uit dat over Friesland ging. De afbeelding is een aquarel dat door een kunstenaar is gemaakt.

Ik moest een paar Euro voor het plaatje betalen. Als Minnertsga-verzamelaar heb je dat er wel voorover, want zo'n kans laat je niet liggen. Een prachtige aanwinst én . . . wat kan een mens dan weer blij zijn. Mijn dag kon niet meer stuk. Ter vergelijking van het dorpsbeeld van omstreeks 1930, heb ik er een paar prentbriefkaarten bij gezocht. De ene kaart met ophaalbrug is de situatie in 1930 en de andere kaart is van 1931. De ophaalbrug is dan vervangen door een betonnen exemplaar.

Op internet is een blog aangemaakt over de historie van Minnertsga. Voor de internetters is hier het adres: <http://minnertsgavroeger.nl>

Colofon

Ledenadministratie
G. Bouma (secretaris)
Correspondentieadres
Reiddomp 17, 9101 HJ DOKKUM
Telefoon 0519-241409
Email : g.bouma04@knid.nl
Website : www.oudbarradeel.nl